

3. Рекомендації щодо гельмінтологічних досліджень тварин / [Пономар С. І., Сорока Н. М., Литвиненко О. П. та ін.]. – Біла Церква: РВІКВ БНАУ, 2008. – 77 с.

4. Єсіна Е. Значення патоморфологічних досліджень у діагностиці захворювань тварин / Е. Єсіна // Ветеринарна медицина України. – 2007. – № 3. – С. 27–30.

5. Заїкіна Г. В. Епізоотична ситуація щодо шлунково-кишкових інвазій сільськогосподарської птиці центрального регіону України / Г. В. Заїкіна, Т. В. Маршалкіна // Ветеринарна медицина України. – 2015. – № 5. – С. 13–15.

6. Івко І. І. Шляхи підвищення ефективності вітчизняного гусівництва / І. І. Івко, О. В. Рябініна, О. В. Мельник // Ефективне птахівництво. – 2010. – № 11 (71). – С. 33–40.

7. Скрябин К. И. Метод полных гельминтологических вскрытий позвоночных, включая человека / К.И. Скрябин. – М.: Изд-во 1-го Моск. гос. ун-та, 1928. – 43 с.

8. Патент України на корисну модель № 108684, Україна МПК (2016.01) u 201601034, G01N 33/00, A61B 1/002 (2006.01). Спосіб посмертної діагностики капіляріозу птиці / Євстаф'єва В. О., Михайлютенко С. М., Клименко О. С. – Заявл. 08.02.2016; опубл. 25.07.2016. Бюл. № 14. – 4 с.

ДІАГНОСТИКА ДИРОФІЛЯРІОЗУ У СОБАК В УМОВАХ КЛІНІК ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ «ЗВІРЯТКО» МІСТА ДНІПРО

Заїка Ю. Ю., магістр,

Дуда Ю. В., к. вет. н., доцент,

Корейба Л. В., к. вет. н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

Актуальність проблеми. Дирофіляріоз – широко розповсюджене зоонозне захворювання м'ясоїдних тварин, збудниками якого є нематоди, що належать до підряду Filariata, родини Onchocercidae, роду *Dirofilaria*, і характеризується серцевими, печінковими та нирковими ускладненнями. На території більшості країн світу, у собак і котів частіше виявляють два види збудників: *Dirofilaria repens* – локалізується в підшкірній клітковині і викликає ураження шкіри та *Dirofilaria immitis* – паразитує в правому шлуночку серця та легених артеріях і супроводжується у тварин розладом серцево-судинної діяльності [1, 3].

Дирофіляріоз – актуальна проблема, особливо для нашого південного регіону. Це інвазивне паразитарне захворювання, що може привести до

летального результату. Специфічний перебіг захворювання, відсутність видимих ознак хвороби на початковому етапі і складність діагностики роблять цю хворобу особливо небезпечною, так як господарі тварин можуть не знати про те, що їх вихованець хворий. До цих пір, за статистикою, дирофіляріоз діагностується випадково: при обстеженні перед хірургічною операцією або проведенні досліджень зовсім не пов'язаних з дирофіляріозом [1–3].

Матеріал і методи досліджень. Дослідження проводили на базі клінік ветеринарної медицини «Звірятко» м. Дніпро упродовж 4-х років. Основним об'єктом дослідження були домашні собаки, спонтанно інвазовані *Dirofilaria immitis* та *Dirofilaria repens* у кількості 30 тварин.

Діагноз на дирофіляріоз встановлювався на підставі результатів досліджень нативних мазків крові взятої у хворих собак.

При проведенні тесту крові на антиген використовували напівкількісний експрес-тест SNAP Heartworm Antigen Test Kit фірми IDEXX виробництва США.

Результати досліджень. Дорослі дирофілярії виділяють у кров'яне русло личинок, які називаються мікрофілярії. Мікрофілярії можна встановити при дослідженні крові під мікроскопом [2].

При проведенні досліджень нативних мазків крові, краплю свіжої венозної крові розбавляли фізіологічним розчином 1 : 2, поміщали на чисте предметне скло, накривали покривним скельцем і піддавали мікроскопії під малим збільшенням. Мікрофілярії визначали за переміщенням еритроцитів. В роботі застосовували біокулярний мікроскоп XSM-20.

Мікроскопією свіжої краплі крові виявляли мікрофілярії, діагноз на дирофіляріоз підтверджували позитивним тестом на антиген.

Для цього плазму крові відстоювали 0,5–1 год., потім у пробірці змішували 3 краплі готового буферного розчину з 4-ма краплями плазми крові після чого готову суміш вносили на планшетку в спеціальне віконце. Проба проходила 4-х віконцях досягаючи круга активації, після чого натискали на активатор тесту. Отриманий результат інтерпретували через 8 хв.

При позитивному контрольному віконці і змінах кольору в будь-якому з 2-ох інших віконць говорили про позитивний результат, а поява кольору в тому чи іншому віконці – про ступінь інвазії.

Результатами наших досліджень було виявлено 30 хворих на дирофіляріоз собак. У клінічно хворих на дирофіляріоз тварин відмічали ознаки хронічної серцевої і дихальної недостатності та шкірні ураження, спостерігалась задишка після фізичного навантаження, хронічний кашель, ціаноз чи блідість видимих слизових оболонок.

Висновки. 1. Отримані результати наших досліджень свідчать про те, що в умовах клінік ветеринарної медицини «Звірятко» міста Дніпро серед паразитарних хвороб дирофіляріоз зустрічається в 9 % собак.

2. Пряма мікроскопія свіжої краплі крові під малим збільшенням мікроскопу ($\times 10$) є найбільш легким, зручним і швидким методом діагностики дирофіляріозу.

Література

1. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник – 2-ге вид., переробл. та допов. / Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М., Прус М.П.; за ред. Галата В.Ф. – К.: Урожай, 2009. – 368 с.: іл. – С. 215–216.

2. Есаулова Н.В. Діагностика и лечебно-профилактические мероприятия при дирофиляриозе собак / Н.В. Есаулова, М.Ш. Акбаев, О.Е. Давыдова // Ветеринария. – 2008. – № 2. – С. 30.

3. Дирофіляріоз собак у Київському регіоні: клінічна картина / А.Й. Мазуркевич, С.В. Величко, Н.С. Василик [та ін.] // Ветеринарна медицина України. – 2001. – № 6. – С. 8–19.

ЕПІЗООТОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ СКАЗУ ТВАРИН У ШИРЯЇВСЬКОМУ РАЙОНІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Іовенко А. В., к. вет. н.,

Лозован В., магістрант

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса

Актуальність проблеми. Сказ – надзвичайно небезпечна інфекційна хвороба тварин та людини, яка спричинюється вірусом і характеризується ураженням центральної нервової системи і закінчується летально [1, 2]. Епізоотична ситуація зі сказу тварин в країнах Європи складна [3].

На Україні відмічається тенденція росту кількості неблагополучних пунктів, а паралельно і кількості захворілих на сказ тварин [4, 5, 6].

Крайова епізоотологія сказу в різних зонах України недостатньо вивчена, тому необхідно проводити епізоотологічний моніторинг хвороби [7].

Враховуючи це, завданням роботи було провести епізоотологічний моніторинг сказу тварин у Ширяївському районі Одеської області за останні 5 років (2012–2016 рр.).

Матеріали і методи досліджень. Матеріали: звітна документація Одеського філіалу ДНДІЛДВСЕ (вірусологічний відділ), акти епізоотологічного обстеження неблагополучних щодо сказу пунктів району.

При виконанні роботи користувались комплексним епізоотологічним методом дослідження [8].